

**Valtiontalouden tarkastusviraston
strategia 2013–2020 (VTV2020)**

Valtiontalouden tarkastusvirasto

Valtiontalouden tarkastusviraston strategia 2013–2020 (VTV2020)

Helsinki 2013

Valtiontalouden tarkastusviraston strategia

Dnro 023/02/13

Valtiontalouden tarkastusvirasto on perustuslain 90 §:ssä säädetty, eduskunnan yhteydessä toimiva ylin ulkoinen tarkastaja, joka tarkastaa valtion taloudenhoitoa sekä valvoo finanssipolitiikkaa ja vaali- ja puolue rahoitusta.

Valtiontalouden tarkastusviraston strategia on strategiakauden kattava suunnitteluasiakirja, joka ohjaa tarkastusviraston tarkastussuunnittelua sekä toiminnan ja talouden suunnittelua. Strategia sisältää yleiset linjaukset tarkastusviraston tehtävän toteuttamisesta (mikä on perustehtävä), tarkastusviraston arvot (miten toimitaan), vision ja strategiset tavoitteet (mihin pyritään) sekä tarkastus-, valvonta- ja asiantuntijatoiminnan suuntaamisen (mihin asioihin painotutaan) ja kehittämisen painopisteet (mihin suuntaan toimintaa kehitetään).

Strategia on valmisteltu tarkastusviraston tarkastusyksiköiden ja koko henkilöstön vuorovaikutuksessa ja sitä on käsitelty yhteistoimintakokouksissa. Valtiontalouden tarkastusvirasto on, yhteistoimintakokouksen ja viraston johtoryhmän puoleltua strategian hyväksymistä, päättänyt vahvistaa strategian vuosille 2013–2020 (VTV2020).

Helsingissä 30. päivänä tammikuuta 2013

Pääjohtaja

Tuomas Pöysti

Ylijohtaja

Tytti Yli-Viikari

Strategian pääkohdat

Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV) on valtion taloudenhoidon riippumaton ulkoinen ammattitarkastaja sekä finanssipolitiikan ja vaali- ja puoluerahoituksen valvoja.

Perustehtävä

Valtiontalouden tarkastusvirasto

- turvaa eduskunnan valtiontaloudellista valtaa, valtion taloudenhoidon lainmukaisuutta, avoimuutta ja tuloksellisuutta sekä vaali- ja puoluerahoituksen avoimuutta.
- varmentaa oikeusvaltion, kansanvallan ja kestävän talouden periaatteiden toteutumista valtion taloudenhoidossa sekä vaali- ja puoluerahoituksessa.

Toimintaa ohjaavat arvot ovat

- vastuullisuus
- avoimuus
- objektiivisuus
- arvostaminen.

Visio

Suomalainen valtiontalouden hoito on malli maailmalle.

Strategisena päätavoitteena on toiminnallaan edistää

- kestävää ja tuloksellista valtion taloudenhoitoa
- valtiontaloudellisen tiedon luotettavuutta
- luottamusta valtion taloudenhoitoon.

VTV edistää kansalaisten ja muiden veronmaksajien veronmaksuhalukkuutta sekä suomalaisen demokratian toimivuutta.

VTV on tavoiteltu työpaikka, jossa motivoitunut henkilöstö ylläpitää jakehittää osaamistaan koko työuransa ajan.

Tarkastusvirasto toteuttaa visiotaan ja strategisia tavoitteitaan tekemällä tilintarkastusta, laillisuustarkastusta, tuloksellisuustarkastusta sekä finanssipolitiikan tarkastusta ja valvontaa. Lisäksi VTV valvoo vaali- ja puoluerahoitusta.

Strategiset painopisteet vuosille 2013–2020

- VTV luo edellytyksiä julkishallinnon uudistumiseen sekä hallinnonalarajat ylittävien riskien ja valtiontalouden kokonaisuuden hallintaan. Tämä edellyttää toiminnan joustavuutta ja hyvää vuorovaikutusta sidosryhmien kanssa.
- VTV:n ääni kuuluu ulkoisen tarkastajan roolin mukaisena asiantuntijana valtiontalouden ja valtionhallinnon foorumeilla.
- VTV:n tarkastukset ovat sisällöltään ja menetelmiltään korkealaatuisia.

Toiminnan suuntaaminen

Tarkastamista ohjataan suuntaamisperiaatteilla, joita ovat

- asian välitön ja välillinen valtiontaloudellinen merkitys lyhyellä ja pitkällä aikavälillä
- asian merkitys eduskunnalle finanssivallan käytössä sekä valtioneuvostolle valtiontalouden ja hallinnon ohjauksessa ja valvonnassa
- asian merkitys hyvän hallinnon periaatteiden ja tuloksellisuuden toteutumiselle sekä kansalaisten ja sidosryhmien luottamukselle valtion taloudenhoitoon.

Valtion- ja kansantalouden riskianalyysi ja siihen kuuluva tarkastettavuusanalyysi sekä tarkastuslaji- ja tarkastuskohdekohtaiset riskianalyysit auttavat tunnistamaan tärkeimmät tarkastusaiheet ja -kysymykset.

Strategiset menestystekijät

- esimerkillinen, ammattimainen ja korkealaatuinen toiminta
- osaava ja oppiva organisaatio
- oikeudenmukainen työyhteisö, joka arvostaa jokaista jäsentään
- joustava ja muutosmyönteinen asenne
- toimiva yhteistyö ja tiedonvaihto
- rakentava ja avoin vuoropuhelu tarkastuskohteiden ja muiden sidosryhmien kanssa
- vastuullinen, objektiivinen ja selkeä raportointi ja muu viestintä.

Sisällys

1	VTV:n perustehtävä	9
2	VTV:n arvot	10
3	VTV2020–VTV:n visio	1
3.1	VTV:n tarkastuslajit ja niiden tehtävät	11
3.1.1	Tilintarkastus ja laillisuustarkastus	11
3.1.2	Tuloksellisuustarkastus	12
3.1.3	Finanssipolitiikan tarkastus	12
3.1.4	Vaali- ja puolerahoitusvalvonta	12
4	Julkisen hallinnon muutoksen tukeminen	14
5	Tarkastustoiminnan suuntaaminen	16
5.1	Tarkastuksen yleiset suuntaamisperiaatteet	16
5.2	Valtion- ja kansantalouden riskianalyysi	16
5.3	Tarkastuslajikohtainen tarkastussuunnittelu	17
6	Laatupolitiikka	18
7	Strategiset menestystekijät	19
	Strateginen johtamissitoumus	20

1 VTV:n perustehtävä

Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV) on eduskunnan yhteydessä toimiva riippumaton viranomainen, joka tarkastaa valtion taloudenhoitoa ja talousarvion noudattamista sekä valvoo finanssipolitiikan sääntöjä. Lisäksi tarkastusvirasto valvoo vaali- ja puoluerahoitusta.

Valtiontalouden tarkastusvirasto

- turvaa eduskunnan valtiontaloudellista valtaa, valtion taloudenhoidon lainmukaisuutta, avoimuutta ja tuloksellisuutta sekä vaali- ja puoluerahoituksen avoimuutta
- varmentaa oikeusvaltion, kansanvallan ja kestävän talouden periaatteiden toteutumista valtion taloudenhoidossa sekä vaali- ja puoluerahoituksessa.

VTV osallistuu oikeusvaltion, kansanvallan ja kestävän talouden periaatteiden varmentamiseen Euroopan unionin taloudenhoidossa ja muussa kansainvälisessä yhteistyössä, johon Suomi osallistuu.

VTV:llä on laajat perustuslaissa säädetyt tietojensaantioikeudet. VTV:n toiminta kattaa koko valtiontalouden. Tarkastuksen piiriin kuuluvat valtion talousarviotalous, talousarvion ulkopuoliset valtion rahastot, valtionyhtiöt ja valtion varainsiirrot muille tahoille (siirtomenot).

VTV toteuttaa perustehtävänsä tarkastamalla

- taloudenhoidon laillisuutta
- taloudenhoidon tuloksellisuutta
- talousarvion noudattamista
- eduskunnan valtiontaloudesta ja taloudenhoidosta saaman tiedon luotettavuutta sekä finanssipolitiikan sääntöjä.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on valtion taloudenhoidon riippumaton ulkoinen ammattitarkastaja sekä finanssipolitiikan ja vaali- ja puoluerahoituksen valvoja.

2 VTV:n arvot

Vastuullisuus

Hoidamme tehtävämme ammatillisesti ja tuloksellisesti. Huolehdimme aktiivisesti työhyvinvoinnin ja ammattitaidon kehittamisestä sekä yhdenvertaisesta kohtelusta. Tartumme rohkeasti vaikeisiin asioihin ja annamme myös kiitosta. Arvioimme kriittisesti toimintaamme ja kehitämme sitä. Edellytämme itseltämme samaa kuin muilta.

Avoimuus

Tuotamme ymmärrettävää ja tarpeellista tietoa oikeaan aikaan. Viestimme toiminnastamme ja työmme tuloksista luotettavasti ja selkeästi. Kerromme kannanottojen taustalla olevat perustelut. Aktiivisella yhteistyöllä parannamme työmme vaikuttavuutta ja tulostemme hyödynnettävyyttä. Vuorovaikutuksemme on aidosti kaksisuuntaista. Otamme oppia muilta. Edistämme hallinnon avoimuutta.

Objektiivisuus

Perehdymme asioihin monipuolisesti eri näkökulmista ilman ennakkokäsityksiä. Teemme päätökset itsenäisesti ja riippumattomasti. Kohtelemme kaikkia oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti. Tarkastus- ja valvontakannanottomme perustuvat tarkastushavaintoihin.

Arvostaminen

Toimintamme on rakentavaa, kuuntelevaa ja vuorovaikutteista. Annamme arvoa myös eriäville näkemyksille. Arvostamme muiden toimijoiden ja henkilöiden osaamista. Tiedämme vahvuutemme, mutta tunnistamme roolimme ja osaamisemme rajat. Moniäänisyys ja monialaisuus ovat työyhteisömme vahvuuksia.

3 VTV2020–VTV:n visio

Suomalainen valtiontalouden hoito on malli maailmalle.

Strategisina tavoitteinaan tarkastusvirasto perustehtävässään edistää

- kestävä ja tuloksellista valtion taloudenhoitoa
- valtiontaloudellisen tiedon luotettavuutta
- luottamusta valtion taloudenhoitoon.

Tarkastusvirasto edistää kansalaisten ja muiden veronmaksajien veronmaksuhalukkuutta sekä suomalaisen demokratian toimivuutta.

Tarkastusvirasto on tavoiteltu työpaikka, jossa henkilöstö kehittää osaamistaan koko työuransa ajan.

3.1 VTV:n tarkastuslajit ja niiden tehtävät

Valtiontalouden tarkastusvirasto toteuttaa perustehtävänsä sekä pyrkii visioonsa ja strategisiin tavoitteisiinsa suorittamalla

- tilintarkastusta
- laillisuustarkastusta
- tuloksellisuustarkastusta
- finanssipolitiikan tarkastusta.

Lisäksi VTV valvoo vaali- ja puoluerahoitusta.

3.1.1 Tilintarkastus ja laillisuustarkastus

Tilintarkastuksella ja laillisuustarkastuksella tarkastusvirasto

- tuottaa ajantasaista, säännöllistä ja luotettavaa tarkastustietoa valtion ja kirjanpitoyksiköiden tilinpäätöksen oikeista ja riittävästä tiedoista sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamisesta ja hyvän hallinnon periaatteiden toteutumisesta
- edistää hyvän hallinnon periaatteiden toteutumista ja hyvien käytäntöjen jakamista valtion taloushoidossa
- vahvistaa eduskunnan budjetti- ja lainsäädäntövaltaa sekä tukee valtioneuvoston alaista hallintoa valtion taloushoidossa.

Tilintarkastuksella ja laillisuustarkastuksella tarkastusvirasto lisää kansalaisten luottamusta valtionhallinnon hyvään taloudenhoitoon.

3.1.2 Tuloksellisuustarkastus

Tuloksellisuustarkastuksella tarkastusvirasto

- tuottaa luotettavaa, oikea-aikaista ja hyödyllistä tarkastustietoa valtion taloudenhoidosta ja sen tuloksellisuudesta
- edistää valtion taloudenhoidon taloudellisuutta, tehokkuutta ja vaikuttavuutta sekä vastuullisuutta ja avoimutta
- luo lisäarvoa yhteiskunnalliseen päätöksentekoon valtiontaloudellisesta näkökulmasta sekä varmentaa ja vahvistaa päätöksenteon tietopohjaa
- varmentaa hallinnon tilivelvollisuuden toteutumista ja vastaa kansalaisten odotuksiin hyvästä ja tuloksellisesta taloudenhoidosta.

Tarkastustiedon avulla kansalaisilla on mahdollisuus itse arvioida valtion viranomaisten toimintaa ja sen tuloksia.

3.1.3 Finanssipolitiikan tarkastus

Finanssipolitiikan tarkastuksella tarkastusvirasto varmentaa ja edistää valtion taloudenhoidon laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä talousarvion noudattamista valtion ja julkisen talouden kokonaisuuden näkökulmasta.

Finanssipolitiikan tarkastuksella tarkastusvirasto

- turvaa ja tukee eduskunnalle kuuluvaa valtion- ja julkista taloutta koskevaa näkemysvallan käyttöä tarkastamalla antavatko finanssipolitiikan valmistelun ja päätöksenteon perustana olevat tiedot oikean ja riittävän kuvan
- varmentaa finanssipolitiikan ohjaus- ja hallintavälineiden toimivuutta finanssipolitiikalle asetettujen tavoitteiden näkökulmasta
- varmentaa kansallisten ja kansainvälisten finanssipolitiikan sääntöjen noudattamista ja hoitaa Euroopan vakaussopimuksessa tarkoitetun hallituksesta riippumattoman finanssipolitiikan valvonnan tehtävää
- varmentaa onko edellytyksiä finanssipolitiikan tavoitteiden saavuttamiseen sekä, mahdollisuuksien mukaan, onko asetetut tavoitteet saavutettu.

3.1.4 Vaali- ja puoluerahoitusvalvonta

Vaali- ja puoluerahoituksen valvonnalla tarkastusvirasto

- lisää vaali- ja puoluerahoituksen avoimuutta
- turvaa vaali- ja puoluerahoitusta koskevassa lainsäädännössä tarkoitettujen rahoituksen avoimuutta toteuttavien ilmoitusten toimittamisen

- edistää sitä, että vaali- ja puolerahoituksesta annetaan oikeat ja riittävät tiedot.

Vaalirahoitusvalvonnalla tarkastusvirasto edistää poliittisen järjestelmän luotettavuutta kansalaisten silmissä valvonnan toimintavaltuuksien rajoissa. Puolueiden valvontatoiminnalla tarkastusvirasto voi ennaltaehkäistä ja havaita puoluelain vastaisia rahoitusmenettelyitä ja näin vaikuttaa puolueiden toiminnan lainmukaisuuteen.

4 Julkisen hallinnon muutoksen tukeminen

Strategiakautta hallitsee valtiontalouden ja julkistalouden kestävyysvajeen ja velkaantumisongelman ratkaiseminen, mikä haastaa julkisen toiminnan käytännöt. Haasteena tulee olemaan myös ympäristöllisesti ja taloudellisesti kestävä talouskasvun aikaansaaminen ja Suomen kilpailukyvyyn ylläpitäminen taloudellisen rakennemuutoksen oloissa.

Tarvitaan kattavaa kokonaisnäkemystä, joka perustuu ajantasaiseen, luotettavaan ja riittävään tietoon hyvistä käytänteistä ja kehittämiskohteista, taloudesta ja tuloksellisuudesta. Tarvitaan lisäksi kykyä tehdä päätöksiä ja saattaa päätökset käyttöön. Tämän vuoksi tarkastusviraston toiminta suunnataan julkisen hallinnon muutoksen onnistumisen edellytysten sekä valtiontalouden kokonaisuutta koskevan kuvan parantamiseen ja varmentamiseen.

VTV:n vahvuutena ovat ainutlaatuinen riippumaton asema ja laajat tiedonsaantioikeudet. Tarkastusvirasto voi aidosti edustaa valtiontalouden kokonaisuuden näkökulmaa ja tarttua hankaliinkin aiheisiin. Tarkastusviraston toiminnalla voidaan tuottaa tietoa sellaisesta näkökulmasta ja kokonaisuuksista, joka ei aina ole yksittäisen hallinnonalan tai toimijan havaittavissa. Tarkastustoiminta mahdollistaa poikkihallinnollisten kokonaisuuksien tarkastelun ja asioiden keskinäiskytkentöjen hahmottamisen.

Strategiakaudella tarkastustoiminnassa painotetaan valtiontalouden ja valtion taloudenhoidon kokonaisuuden näkökulmaa. Tarkastusvirasto tarkastaa ja tuo esille asiantuntijatoiminnassaan ja eduskunnalle annettavissa kertomuksissa poikkihallinnollisia teemoja. Niiden ympärille kootaan joustavasti asiantuntemusta niin, että olennaisimmat asiakokonaisuudet tulevat pitkäjänteisesti tarkastetuiksi tai arvioituksi riskianalyyseissä ja asiantuntijatoiminnassa. Tällä tuetaan valtioneuvostoa valtiontalouden kokonaisuuden ja sen riskien hallinnassa.

VTV:n tarkastustoiminnan ytimen muodostaa jatkuva, pitkäjänteinen ja suunnitelmalliseen tarkastussuunnitteluun perustuva työ. Tarkastusvirasto kehittää toimintaansa siten, että se pystyy tarvittaessa tarttumaan nopeastikin eteen tuleviin uusiin tarkastustarpeisiin ja eduskunnan asiantuntijatiedon tarpeisiin tarkastusviraston toimialalla.

Aktiivinen toimintaympäristön muutoksien tarkkailu ja havaintojen analysointi on tärkeää. Toiminnassa tarvitaan joustavuutta ja muutosvalmiutta, jolla tarkoitetaan myös organisaatiosta itsestään lähtevää muutosvalmiutta. Yhteisiin tavoitteisiin sitoutuminen, yhteistyö, oppiminen ja avoin tiedon jakaminen korostuvat. Tarkastuslajien vahvuudet otetaan

käytäntöön mahdollisimman joustavasti. Joustavuus otetaan huomioon sekä resurssisuunnittelussa että toimintatavoissa ja rakenteissa. Joustavuutta lisätään toteuttamalla laaja-alaisten tarkastusten rinnalla suppeampia tarkastuksia, joilla voidaan nopeasti reagoida yllättäviin tarkastustarpeisiin.

Strategiakauden kehittämistavoitteena on pitää yllä ja parantaa tarkastusviraston vaikuttavuutta ja lisäarvoa erityisesti julkisen hallinnon muutoksen onnistumisen edellytysten luomisessa ja valtiontalouden kokonaisuuden hallinnassa. Vaikuttavuus lähtee tarkastustiedon laadusta ja hyödynnettävyydestä. Tarkastuksissa asioihin paneudutaan syvällisesti ja tarkastukset tehdään asiantuntevasti, huolellisesti ja laadukkaasti. Hallinnolle annetaan käyttökelpoisia suosituksia, jotka edistävät hallinnon tuloksellisuutta ja kehittävät toimintaa. Lisäarvoa parannetaan suuntaamalla toimintaa olennaiseen yhä paremmilla riskianalyyseillä tarkastuksen suuntaamisperiaatteiden mukaisesti sekä lisäämällä ja parantamalla vuorovaikutusta tarkastuskohteiden ja sidosryhmien kanssa.

Tarkastustoiminnan vaikuttavuuden lisäämisessä keskeistä on osaamisen ja asiantuntijuuden vahvistaminen. Ydinosaaminen on viraston sisällä, mutta lisäksi tarvitaan verkostojen tehokasta hyödyntämistä. Osaamista kehitetään jatkuvasti ja laaja-alaisesti.

Asiantuntijuuteen kuuluu myös ulkoisen ammattitarkastajan roolin mukainen, tarkastustietoon perustuva ja aktiivinen osallistuminen asiantuntijakeskusteluun. Tarkastajan ääni saa ja sen pitää kuulua niillä foorumeilla, joilla tarkastustiedolla on annettavaa.

Tarkastusviraston asiantuntijatehtävät ovat ulkoisen ammattitarkastajan ja riippumattoman finanssipolitiikan valvojan rooliin sopivia, eivätkä näin estä tarkastus- ja valvontatoimintaa. Ne tukevat strategisten tavoitteiden saavuttamista. Tarkastusvirasto toimii ulkoiselle tarkastajalle sopivassa asiantuntijaroolissa silloin, kun tämä on perustellusti voimavarat huomioon ottaen paras tapa vastuullistaa tarkastuskohteita.

5 Tarkastustoiminnan suuntaaminen

5.1 Tarkastuksen yleiset suuntaamisperiaatteet

Tarkastustoiminnan suuntaamisen lähtökohtana ovat tarkastuksen yleiset suuntaamisperiaatteet:

- asian välitön ja välillinen valtiontaloudellinen merkitys lyhyellä ja pitkällä aikavälillä
- asian merkitys eduskunnalle finanssivallan käytössä sekä valtioneuvostolle valtiontalouden ja hallinnon ohjauksessa ja valvonnassa
- asian merkitys hyvän hallinnon periaatteiden ja tuloksellisuuden toteutumiselle sekä kansalaisten ja sidosryhmien luottamukselle valtion taloudenhoitoon.

Nämä yleiset suuntaamisperiaatteet ovat kaiken tarkastustoiminnan taustalla. Yhdessä VTV:n tarkastusoikeuden kanssa ne määrittävät tarkastusviraston tarkastuskentän. Tarkastuslajit on päätetty yleisten suuntaamisperiaatteiden ja tarkastusviraston tehtävien perusteella.

Vuosittain tehtävä monivuotinen tarkastussuunnittelu kohdentaa tarkastustoimintaa yleisten suuntaamisperiaatteiden lähtökohdista keskeisiin aiheisiin. Suunnittelussa hyödynnämme tarkastuslajikohtaisia olennaisuuskriteereitä ja eri tasoilla tehtäviä riskianalyyseja.

Yleiset suuntaamisperiaatteet antavat lisäksi tarkastuslajikohtaisten suunnitelmien ja yksittäisten tarkastusten olennaisimpien asioiden tarkistuslistan. Tarkastustyö ohjeistetaan ja suunnitellaan siten, että tarkastuskysymykset ja -kertomukset vastaavat yleisten suuntaamisperiaatteiden mukaisiin asioihin. Yleiset suuntaamisperiaatteet konkretisoidaan tarkastuslajikohtaisissa olennaisuuskriteereissä, jotka määrittävät, mitkä asiat ja näkökulmat ovat olennaisia kussakin tarkastuslajissa. Tarkastuslajikohtaiset olennaisuuskriteerit on listattu liitetaulukoissa.

5.2 Valtion- ja kansantalouden riskianalyysi

Tarkastussuunnittelu lähtee liikkeelle valtion- ja kansantalouden riskianalyysistä, jossa käydään kattavasti läpi valtion- ja kansantalouden sekä

valtion taloudenhoidon yleisen tason haasteita ja riskejä. Riskianalyysin tarkoituksena on suunnata tarkastusviraston toimintaa valtion taloudenhoidon kannalta tärkeisiin haasteisiin ja poikkihallinnollisiin kokonaisuuksiin. Toimintaympäristöä tarkastellaan laajasta näkökulmasta, jotta mahdolliset uudet tarkastustarpeet nousisivat esiin. Tämä tukee myös tarkastustiedon linkittämistä osaksi yhteiskunnallista ja kansantaloudellista kokonaisuutta.

Jotta valtion- ja kansantalouden riskianalyysi ei jäisi irralliseksi tarkastustoiminnasta, se sisältää myös tarkastettavuusanalyysin. Analyysin kautta määritellään ne teemat, joista tarkastuksen keinoin voidaan tuottaa hyödyllistä tietoa. Tarkastuksen yleisten suuntaamisperiaatteiden sekä tarkastuksella tuotettavan tiedon hyödynnettävyyden perusteella näistä valitaan virastotason teemat, joihin tarkastustoimintaa suunnataan. Teemojen valinnassa otetaan myös huomioon tarkastusviraston olemassa oleva osaaminen tai mahdollisuus uuden osaamisen hankkimiseen. Osana valtion- ja kansantalouden riskianalyysia tarkastellaan myös sitä, mikä tai mitkä tarkastuslajit sopivat parhaiten kuhunkin teemaan.

5.3 Tarkastuslajikohtainen tarkastussuunnittelu

Tarkastuslajikohtainen tarkastussuunnittelu ja muu toiminnan suuntaaminen perustuvat aina tarkastusviraston yhteiseen tarkastussuunnitelmaan.

Valtion- ja kansantalouden riskianalyysin avulla määritellään virastotason teemat. Tarkastuslajikohtaisen tarkastussuunnittelu puolestaan täsmentää näitä teemoja määrittelemällä teemoihin sopivia tarkastusaiheita ja tarkastuksen konkreettisia painopisteitä. Tarkastuslajikohtainen tarkastussuunnittelu perustuu tarkastusyksiköissä ja -ryhmissä tehtäviin riskianalyyseihin sekä tarkastuslajikohtaisiin olennaisuuskriteereihin (ks. liitteet). Vuosittain tehtävä tarkastussuunnitelma kokoaa suunnittelukauden tarkastukset.

6 Laatu politiikka

Valtiontalouden tarkastusviraston laatu politiikan kantavat periaatteet ovat:

- Valtiontalouden tarkastusviraston erityisasemasta perustuslaissa säädettyinä ylimpänä valtiontalouden ulkoisena tarkastajana johtuu, että toiminnan laatu on erityisen tärkeää.
- Tarkastusviraston laatu politiikan keskeinen periaate on jatkuva kehittäminen ja toimintojen läpinäkyvyys. Virasto on oppiva organisaatio, jolla on kyky luoda, hankkia ja siirtää tietoa sekä muuttaa omaa käyttäytymistään uuden tiedon ja uusien käsitysten myötä.
- Laadunhallinta on integroitu viraston toimintaan ja johtamiseen.
- Tarkastustoiminta perustuu ylimpien tarkastusviranomaisten kansainvälisen järjestön vahvistamiin kansainvälisiin standardeihin.
- Jokainen on omalta osaltaan vastuussa ammattitaitonsa ylläpitämisestä ja hyvän hallintotavan sekä sovittujen eettisten normien noudattamisesta ja siten laadusta.
- Tarkastusviraston johto (pääjohtaja, johtoryhmä ja tarkastusryhmän päällikkö) valvoo työjärjestyksessä vahvistetun työnjaon mukaisesti laatua ja laadunhallintajärjestelmän toimivuutta.

7 Strategiset menestystekijät

Vision ja strategisten tavoitteiden saavuttamisen ja perustehtävän toteuttamisen strategiset menestystekijät ovat

- esimerkillinen, ammattimainen ja korkealaatuinen toiminta
- osaava ja oppiva organisaatio
- oikeudenmukainen työyhteisö, joka arvostaa jokaista jäsentään
- joustava ja muutosmyönteinen asenne
- toimiva yhteistyö sekä avoin tiedonvaihto ja vuorovaikutus
- rakentava ja avoin vuoropuhelu tarkastuskohteiden ja muiden sidosryhmien kanssa
- vastuullinen, objektiivinen, avoin ja selkeä raportointi ja muu viestintä

Strategiatyön yhteydessä tarkastusvirasto on valmistellut eri osa-alueille toimintapolitiikat, joiden tehtävänä on tukea strategian toimeenpanoa ja työyhteisön kehittymistä.

Strateginen johtamissitoumus

Tarkastusviraston vastuulla olevan valtiontalouden hoidon ylimmän ulkoisen tarkastuksen kohdentamisen periaatteita ja päämääriä koskevat linjaukset perustuvat menetelmällisesti ylimpien tarkastusviranomaisten kansainvälisen järjestön INTOSAI:n hyväksymiin kansainvälisiin ISSAI -standardeihin.

Strategian hyväksymisen yhteydessä olemme antaneet seuraavan strategisen johtamissitoumuksen.

Sitoudumme toimimaan tarkastusviraston arvojen mukaisella, johdonmukaisella, ennustettavalla ja kannustavalla tavalla. Tavoitteenamme on, että tarkastusviraston henkilöstöllä ja toimintayksiköillä olisi mahdollisimman hyvät toimintaedellytykset toteuttaa tarkastusviraston VTV2020 -strategiaa. Sitoudumme johtamaan ja kehittämään vastuullamme olevaa tarkastus-, valvonta- ja asiantuntijatoimintaa siten, että strategiset tavoitteet voidaan mahdollisimman hyvin saavuttaa.

Kannamme tarkastusriskin strategiassa tehdyistä valinnoista ja VTV:lle osoitettujen voimavarojen kohdentamista koskevista ratkaisuista.

Toiminnallamme tuemme toisiamme sekä muita esimiehiä johtamistehtävissä siten, että yhdessä johtamisellamme voisimme luoda edellytyksiä tulokselliselle ja laadukkaalle työlle, hyvälle työilmapiirille ja työyhteisön toimivuudelle.

Helsingissä 30. päivänä tammikuuta 2013

Pääjohtaja Tuomas Pöysti

Ylijohtaja Vesa Jatkola

Ylijohtaja Marjatta Kimmonen

Ylijohtaja Tytti Yli-Viikari

Hallintojohtaja Mikko Koironen

Ylijohtaja Esa Tammelin

Liite 1: Tuloksellisuustarkastuksen tehtävät ja olennaisuuskriteerit				
VTV:n tarkastustehtävät ja olennaisuuskriteerit	taloudenhoidon laillisuuden tarkastaminen	talousarvion noudattamisen tarkastaminen	taloudenhoidon tuloksellisuuden tarkastaminen	eduskunnan valtiontaloudesta ja taloudenhoidosta saaman tiedon luotettavuuden tarkastaminen
Tuloksellisuustarkastuksen tehtävät:	Taloudenhoidon laillisuus on mahdollinen täydentävä osa kaikkia tuloksellisuustarkastuksia. Laillisuutta voidaan tarkastaa osana normaalia tuloksellisuustarkastusta silloin, kun laillisuus on korostetussa asemassa tuloksellisuuden näkökulmasta (erityisesti valtionapujen ja hankintojen tarkastus). Laillisuutta voidaan tuloksellisuuden ohella tarkastaa tuloksellisuustarkastuksen osana myös silloin kun tuloksellisuustarkastuksessa huomataan laillisuutta koskeva epäkohta ja se on perusteltua käsitellä tuloksellisuustarkastuksen yhteydessä.	Talousarvion noudattaminen on mahdollinen täydentävä osa kaikkia tuloksellisuustarkastuksia. Tuloksellisuustarkastuksessa kiinnitetään aina huomiota talousarviohoidoksen perusteluissa asetettujen yhteiskuntapolitiittisten tavoitteiden saavuttamiseen. Talousarvion noudattamista voidaan tarkastaa osana normaalia tuloksellisuustarkastusta silloin, kun tuloksellisuustarkastuksen osana huomataan talousarvion noudattamista koskeva epäkohta.	Tämä on tuloksellisuustarkastuksen päätehtävä eli tarkastaa – onko taloudenhoito ollut tuloksellista – onko taloudenhoidon tuloksellisuudelle luotu hyvät edellytykset – missä tuloksellisuuden ongelmat ovat olleet ja mistä ne ovat johtuneet.	Tuloksellisuustarkastus osallistuu tähän erityisesti – osallistumalla valtion tilinpäätöksen tarkastamiseen tuloksellisuustietojen osalta – tekemällä ohjausjärjestelmätarkastuksia, joissa tarkastetaan myös yhden ministeriön tuloksellisuustietoja – tarkastamalla osana mitä tahansa tuloksellisuustarkastusta, onko ko. toiminnasta annettu oikeita ja riittäviä tietoja tuloksellisuusraportteina – tarkastamalla mahdollisesti erikseen hallituksen esityksen perusteluissa annettavia tietoja valtiontaloudesta
Tuloksellisuustarkastuksen olennaisuuskriteerit:	Ei kohdentamisperuste	Ei kohdentamisperuste	Olennaisuuskriteerit: 1) valtiontaloudellinen merkitys 2) merkitys yhteiskuntapolitiikan tavoitteiden saavuttamiselle 3) tuloksellisuuden riskit tai ongelmat (= mahdollisuus parantaa tuloksellisuutta) 4) uuden tiedon tuottaminen tai olemassa olevan tiedon varmentaminen esittämällä siitä VTV:n näkemys (tiedetäänkö asia jo? kuka muu tuottaa asiaa tietoa – onko VTV:itä erityisannettavaa?)	Vuosittain: – valtion tilinpäätös, tuloksellisuustiedot – ohjausjärjestelmätarkastus, tuloksellisuustiedot

Liite 2: Tilintarkastuksen ja laillisuustarkastuksen tehtävät ja olennaisuuskriteerit				
VTV:n tarkastus-tehtävät ja olennaisuuskriteerit	taloudenhoidon laillisuuden tarkastaminen	talousarvion noudattamisen tarkastaminen	taloudenhoidon tuloksellisuuden tarkastaminen	eduskunnan valtiontaloudesta ja taloudenhoidosta saaman tiedon luotettavuuden tarkastaminen
Tilintarkastus	Tilintarkastuksen missio/tavoite taloudenhoidon laillisuuden tarkastamisessa - varmistaa, että tilinpäätöksissä esiteltään oikeat ja riittävät tiedot - varmistaa, että talousarviota koskevia keskeisiä sääntöjä on noudatettu - edistää hyvän hallinnon periaatteiden toteutumista	Tilintarkastuksen missio/tavoite talousarvion noudattamisen tarkastamisessa - varmistaa, että talousarviota on noudatettu - emallaenheikkeitä ja korjata talousarvion noudattamiseen liittyviä virheitä	Tilintarkastuksen missio/tavoite taloudenhoidon tuloksellisuuden tarkastamisessa - varmistaa, että toiminnallisesta tehokkuudesta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot - varmistaa, että tuloksellisuuden laskentatoumi on järjestetty ja noudettu sääntösten mukaisesti - edistää toiminnallista tehokkuutta tukevien periaatteiden noudattamista	Tilintarkastuksen missio/tavoite tiedon luotettavuuden tarkastamisessa - tukea eduskunnan budjetti- ja lainsäädäntövaltaa tuottamalla tarkastustietoa erityisesti talousarvion ja sitä koskevien keskeisten sääntösten noudattamisesta ja tilinpäätöstiötojen oikeellisuudesta ja riittävydestä
Kohdentamiskriteerit	Tilintarkastuksen kohteena on tilinpäätös ja tilinpäätösvelvollisuus määrittää sen, mistä tilintarkastuskertomukset annetaan tilinpäätöksestä, kirjanpitoyksiköiden tilintarkastuksesta sekä eräiden rahastojen tilintarkastuksesta. Kirjanpitoyksiköiden tilintarkastusten perusteella annettavissa tilintarkastuskertomuksissa asioita, joista tilintarkastuskertomukseen sisällytetään lausuma, ovat budjettoimintennettelyt, tilinpäätös, sisäinen valvonta sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten sääntösten noudattaminen. Tilinpäätös sisältää tässä myös toimintakertomuksen toiminnallista tehokkuutta koskevat tiedot.			
Olennaisuuskriteerit	Tilintarkastuksen näkökulmia ovat oikeat ja riittävät tiedot tilinpäätöksessä, talousarvion noudattaminen ja muut laillisuuskyymykset sekä hyvän hallinnon periaatteiden toteutuminen ja sen osana tehokas ja toimiva sisäinen valvonta. Olennaisuus vaihtelee näkökulmittain ja sidostyymittain. Keskeistä on asian ja siihen liittyvän olennaisuuden vaikutus päätöksentekoon.			
Laillisuustarkastus	Missio/tavoite tässä perustehtävässä - varmistaa, että keskeisiä sääntöksiä ja määräyksiä on noudatettu	Missio/tavoite tässä perustehtävässä - varmistaa, että talousarviota on noudatettu	Missio/tavoite tässä perustehtävässä - laillisuustarkastuksissa vain poikkeustapauksissa	Missio/tavoite tässä perustehtävässä - esitetään tiivistä ja ajantasaista yhteenveto tietoa laillisuustarkastuksen keskeisistä teema-alueista
Kohdentamiskriteerit	Laillisuustarkastusta kohdennetaan niihin asioihin, joissa laillisuustarkastus tarkastusmuotona antaa parhaat mahdolliset välineet tuottaa tarkastustietoa valtion taloudenhoidon laillisuudesta ja talousarvion noudattamisesta. Tarkastuksen kohdentamiseen vaikuttavat asian merkitys valtion talousarvion kannalta, asian merkitys valtion taloudelliseen asemaan lyhyellä ja pitkällä aikavälillä, toimintariski, jossa korostuu laillisuus- ja asianmukaisuusnäkökulma sekä asian merkitys eduskunnan valtiontaloudelliseen päätöksentekoon ja eduskunnan lainsäädäntövalian käyttöön. Laillisuustarkastusta kohdennetaan erityisesti niihin asioihin, joita ei ole aiemmin kattavasti tarkastettu. Keskeisiä aihealueita ovat siirtomenot, tulot, hankinnat sekä talous- ja henkilöstöhallinnon prosessit ja talousarvion noudattamiskyymykset.			
Olennaisuuskriteerit	Olennaisuutta arvioidaan säädösrikkomuksen, hallinnon toiminnan epäasianmukaisuuden ja talousarvion noudattamisvirheen näkökulmasta. Keskeistä on asian ja siihen liittyvän olennaisuuden vaikutus päätöksentekoon.			

Liite 3: Finanssipoliittikan tarkastuksen tehtävät ja olennaisuuskriteerit

VTV:n tarkastustehtävät ja olennaisuuskriteerit	taloudenhoitoon laillisuuden tarkastaminen	talousarvion noudattamisen tarkastaminen	taloudenhoitoon tuloksellisuuden tarkastaminen	eduskunnan valtiontaloudesta ja taloudenhoitosta saaman tiedon luotettavuuden tarkastaminen
<p>Finanssipoliittikan tarkastuksen tarkastustehtävät</p>	<p>Finanssipoliittikan tarkastuksen missio on varmistaa, että</p> <ul style="list-style-type: none"> -finanssipoliittikan valmistelu ja toteutus noudattaa perustuslain periaatteita ja kansallisia sääntöjä (esim. kehysmenettely /menosääntö), -Suomi noudattaa EU- ja kansainvälisiä velvoitteita ja sopimuksia, kuten Euroopan unionin lainsäädännön vaatimuksia, erityisesti vakaus- ja kasvusopimusta ja talousunionia vahvistamista koskevaa sopimusta. 		<p>Finanssipoliittikan tarkastuksen missio taloudenhoitoon tuloksellisuuden tarkastamisessa:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Valtion taloudenhoito on finanssipoliittikan osalta kestävä ja vastuullista, jolloin valtion tulot, menot ja velanhallinta muodostavat kesivän kokonaisuuden. -Tarkastetaan ovatko finanssipoliittikan hallintavälineet toimivia finanssipoliittikan tavoitteiden saavuttamisen kannalta. -Tarkastetaan ovatko finanssipoliittikalle asetetut tavoitteet saavutettavissa. 	<p>Finanssipoliittikan tarkastuksen missio tiedon luotettavuuden tarkastamisessa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastetaan tuottaako valtionhallinto eduskunnan tarvitsemat finanssipoliittikkaan liittyvät tiedot. - Tarkastetaan antavatko tiedot oikean ja riittävän kuvan eduskunnan valtiontaloudellisen päätöksenteon tueksi - Tarkastetaan, että tiedot ovat eduskunnan saatavilla ajantasaisesti.
<p>Finanssipoliittikan tarkastuksen olennaisuuskriteerit</p>	<p>- lainsäädännöstä ja sopimuksista tulevat finanssipoliittikan sääntöihin ja velvoitteisiin liittyvät tarkastus- ja valvontatehtävät</p>	<p>- kohteena olevan asian kansan- ja valtiontaloudellinen suuruusluokka</p> <p>- tiedon oleellisuus, oikeellisuus ja ajantasaisuus eduskunnan päätöksenteon kannalta</p> <p>- tiedon hyödyllisyys finanssipoliittikkaa ja valtiontaloutta koskevalle julkiselle keskustelulle</p>		

VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTO
Antinkatu 1, PL 1119, 00101 Helsinki
Puh. 09 4321, faksi 09 432 5820, www.vtv.fi